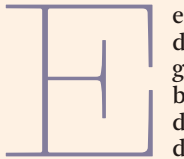

Doemscenario's de prullenbak in

Elke week schrijven vier experts uit de digitale wereld over een brandende kwestie. Deze week: Max Welling over verantwoorde datawetenschap

en 'big-data-goeroe' bejubelt in de media de oneindige mogelijkheden van big data. Een 'big-data-onheilsprofeet' voorspelt oorlog en verdoemenis. In de NRC van 21 augustus worden big data zelfs 'fascisme 2.0' genoemd, die tot dictatuur zal leiden.

Big data zijn hot news. En terecht, want ze zijn

dé digitale delfstof van de 21ste eeuw. Jammer dat de opinies zo polariseren, want zoals zo vaak ligt de waarheid ergens in het genuanceerde midden. Big data zijn al hard op weg de smeerolie van onze moderne economie te worden. De drijvende kracht achter innovatie. En zoals met elke nieuwe technologie is het oppassen geblazen dat het niet wordt misbruikt.

Mensen maken zich terecht grote zorgen over

hun privacy. Met de komst van 'smart city's' kan de overheid iedereen volgen, maar ook een stad efficiënter en veiliger maken. Met het elektronische patiëntendossier kunnen ziekten veel makkelijker worden gediagnosticeerd en behandelingen op persoonlijk niveau worden aangeboden.

Bij de ongekende mogelijkheden hoort uiteraard argwaan: we moeten oog hebben voor wat er

mis kan gaan. Zonder goede wetgeving kan het solidariteitsprincipe worden ondergraven en dit kan ertoe leiden dat mensen met slechte genen niet meer kunnen worden verzekerd.

Hoe om te gaan met deze zorgen? Ikzelf heb een groot vertrouwen in de zelfregulerende werking van onze open samenleving.

Voor het privacyvraagstuk zijn al mooie oplossingen binnen handbereik: data

zijn eigendom van degene die ze genereert. Hij kan dus ook toestemming verlenen aan partijen die geïnteresseerd zijn ze te gebruiken voor hun analyse, al dan niet tegen betaling.

Er zijn nieuwe analysemethoden beschikbaar die kunnen garanderen dat bijna niets kan worden herleid tot één enkel individu — met andere woorden: ze garanderen uw privacy. Een ander zorgpunt betreft mogelijke vooroordelen bij het

profilieren van mensen door computers. Algoritmen worden nu al ingezet bij het bepalen of gevangenen zullen recidiveren als ze vrijkomen. Of om te bepalen wat de kans is dat u een lening kunt terugbetalen.

Hoe voorkomen we dat deze beslissingen van iemands etnische achtergrond afhangen? Ook hier is goed nieuws: de (wiskundig onderbouwde) onbevooroordeelde algoritmen zijn er al! In 2018 wordt de

nieuwe EU-wet General Data Protection Regulation van kracht, die eist dat elke beslissing die wordt genomen met behulp van een algoritme moet kunnen worden uitgelegd in 'gewone mensentaal'.

Als een algoritme bepaalt dat je geen lening krijgt, heb je recht op uitleg. Door deze wetgeving en de maatschappelijke discussie is een nieuw vakgebied aan het ontstaan: de verantwoordedatawetenschap.

Het goede nieuws is dat er al onbevooroordeelde algoritmen zijn.

Maar wie controleert deze onbevooroordeelde algoritmen?

Max Welling

Jan Fred van Wijnen, chefMorgen

.....
Max Welling is hoogleraar machine learning (UvA) en co-founder van Scyfer.

Zo lossen we problemen dus gewoon op. In het publieke debat identificeren we de valkuilen. En uit het gecombineerde vernuft van techneuten, juristen en beleidsmakers rollen vervolgens de oplossingen. Het debat moet vooral doorgaan, maar de doemscenario's kunnen gewoon de prullenmand in.